

Fastlæggelse af indvandringsomfanget i Befolkningsfremskrivning 2019

Tilgangen anvendt til den nationale fremskrivning af indvandrerbefolkningen i Danmark er i år revideret, idet information om opholdsgrundlag er anvendt til modellering af udvalgte adfærdsmønstre. Inddragelse af opholdsgrundlagsinformation kan skønnes at kunne forbedre forudsætningerne for at udarbejde en mere retvisende fremskrivning og vurderes samtidig at bibringe fremskrivningen en større grad af gennemsigtighed omkring de anvendte antagelser.

Det fremtidige indvandringsomfang er typisk en af de demografiske bevægelser, som det er vanskeligst at skønne over og den historiske udvikling vidner da også for såvel vestlige som ikke-vestlige indvandrere om betydelige ændringer fra år til år. Forventningsdannelsen er udfordret af, at indvandringen dels er omfattet af politisk regulering og dels er direkte forbundet til internationale forhold, der kan ændre sig med relativt kort varsel. De historiske ændringer i indvandringsomfanget kan typisk mere eller mindre direkte henføres til konkrete ændringer i disse forhold.

Indvandrerbefolkningens sammensætning på opholdsgrundlag har ændret sig gennem de senere år for både vestlige og ikke-vestlige indvandreres vedkommende. Ændringen kan primært begrundes med betydelige forskelle i bruttoindvandringen med de forskellige opholdsgrundlag, men herudover ses også en væsentlig variation i tilbøjeligheden til at indvandre, udvandre og skifte statsborgerskab på tværs af opholdsgrundlag. På denne baggrund vurderes indregning af opholdsgrundlagsinformation i estimationen af vandringer og statsborgerskabsskifte at kunne styrke fremskrivningen af den herboende indvandrerbefolkning. Det skal dog understreges, at anvendelsen af opholdsgrundlag ikke eliminerer den betydelige usikkerhed, der er knyttet til fremskrivning af indvandrerbefolkningen, men primært muliggør indregning af vigtig adfærdsvariation og giver et bedre udgangspunkt for fastlæggelsen af de enkelte demografiske bevægelser.

Nedenfor fokuseres på antagelserne knyttet til fastlæggelsen af bruttoindvandringens omfang¹. Principperne anvendt til fremskrivning af indvandringen til befolkningen bestående af efterkommere og personer af dansk oprindelse er uændrede relativt til de foregående års fremskrivninger, men nævnes sideløbende for fuldstændighedens skyld.

Overordnede fremskrivningsprincipper

I befolkningsfremskrivningen sondres overordnet mellem indvandring fra vestlige og ikke-vestlige lande ligesom det også registreres, hvorvidt en indvandrer har dansk eller udenlandsk statsborgerskab. Herudover skelnes der mellem indvandring til befolkningsgrupperne bestående af henholdsvis personer af dansk oprindelse, efterkommere og indvandrere. I årets fremskrivning vil der for indvandrerbefolkningens vedkommende yderligere blive nuanceret på opholdsgrundlag. Fremskrivningen af bruttoindvandringen til de enkelte befolkningsgrupper er enten eksogent fastlagt eller bestemt ud fra kombinationen af indvandringshyppigheder og størrelsen på den herboende befolkning. Det anvendte princip varierer mellem de enkelte befolkningsgrupper, hvilket klarlægges i det følgende.

Indvandring til befolkningsgrupperne bestående af personer af dansk oprindelse og efterkommere bestemmes på baggrund af estimerede indvandringshyppigheder og størrelsen på den herboende befolkning i hvert fremskrivningsår. Det samme gør sig gældende for indvandring til grupperne bestående af indvandrere med dansk statsborgerskab. Til Befolkningsfremskrivning 2019 er indvandringshyppighederne bestemt ud fra bruttoindvandringen og størrelsen af den herboende befolkning i perioden 2016-2018. Indvandringstilbøjeligheden beregnes fordelt på køn, alder, statsborgerskab, oprindelse og for indvandrergruppernes vedkommende også opholdsgrundlag. Indvandringstilbøjeligheden antages konstant i fremskrivningen, hvorfor en ændring i det absolutte omfang vil afspejle en ændring i størrelsen af den herboende befolkning.

I modsætning til de øvrige befolkningsgrupper antages indvandringen til grupperne bestående af indvandrere uden dansk statsborgerskab fra vestlige og ikke-vestlige lande at være eksogent fastlagt. Det er typisk denne type af indvandring, der er mest følsom over for ændringer i politik relateret til indvandringsområdet eller i internationale forhold. Det er således for denne indvandringstype, at man ser de største variationer i indvandringsomfanget fra år til år og som følge heraf er det en udfordring at skønne over niveauet fremadrettet. Inddragelsen af opholdsgrundlag skønnes at lempeliggøre fastlæggelsen af bruttoindvandringens omfang, idet dette nu sker med afsæt i udviklingen i indvandringens omfang for hvert opholdsgrundlag i stedet for på baggrund af den samlede strøm som helhed. Overordnet fastlægges det fremtidige indvandringens omfang for hvert opholdsgrundlag med afsæt i de forudgående fem års udvikling og den køns- og aldersstruktur, der har været gældende de seneste tre år. For flygtninge og familiesammenførte til flygtninge anvendes dog andre principper. Tilgangen præciseres nedenfor.

¹ Bruttoindvandringen i datagrundlaget til befolkningsfremskrivningen udgøres for et givet år af de individuelle nettoindvandring, der er registreret for året. Selve vandringshændelsen er ikke nødvendigvis indtruffet samme år, som vandringen er registreret. Indvandringen er opgjort netto i den forstand, at en person registreres som indvandret, såfremt vedkommende ikke var i befolkningen primo året, men optræder i befolkningen ultimo året uden at være nyfødt. Dette udelukker ikke, at personen kan være indvandret og efterfølgende udvandret mere end en gang i løbet af året, men dette udløser i så fald blot én registrering som udtryk for nettobevægelsen. Indvandringen er tillagt positive datakorrektioner, hvilket sikrer, at befolkningsregnskabet stemmer således, at overgangen mellem to på hinanden følgende primo befolkninger historisk kan forklares af demografiske registreringer af indvandring, udvandring, fødsle, døds samt positive og negative korrektioner. Princippet anvendt til opgørelsen af indvandringen adskiller sig fra det, der ligger til grund for opgørelsen af den historiske indvandring i Statistikbanken.

Fremskrivning af vestlig og ikke-vestlig indvandring uden dansk statsborgerskab

For personer indvandret til befolkningsgrupperne bestående af vestlige og ikke-vestlige indvandrere i perioden 1997 og frem haves information om opholdsgrundlag. For personer indvandret forud for dette tidspunkt kan grundlaget imputeres, men ikke på en kategorisering, der er svarer til den, der er anvendt for den efterfølgende indvandring. Eftersom adfærdsvariationen på tværs af opholdsgrundlag mindskes betydeligt ved stigende opholdstid², er det valgt at se bort fra en nærmere kategorisering af opholdsgrundlag for personer, der er indvandret forud for 1997. Indvandrerbefolkningen er konkret nuanceret på følgende grundlag³:

- Asyl
- Arbejde
- Uddannelse
- Andet
- Nordisk statsborger
- Indvandret før 1997
- Familiesammenføring til flygtning, 2010 eller senere
- Familiesammenføring til andet grundlag end flygtning, 2010 eller senere
- Familiesammenføring, før 2010

For bruttoindvandringens vedkommende ses fremadrettet per definition ikke på tilgang til grupperne omfattende personer indvandret før 1997 eller indvandret med et grundlag som familiesammenførte forud for 2010. De pågældende grupper er alene eksponeret for afgang som følge af udvandring eller dødsfald i løbet af fremskrivningen.

I Figur 1 og Figur 2 ses den historiske og fremskrevne udvikling i bruttoindvandringen fordelt på opholdsgrundlag til befolkningen bestående af indvandrere uden dansk statsborgerskab med vestlig og ikke-vestlig oprindelse. Den vestlige indvandring er historisk primært karakteriseret ved indvandring baseret på opholdstilladelser til arbejde, uddannelse, andet og indvandring af nordiske statsborgere. Familiesammenføring har historisk et omfang svarende til gennemsnitligt ca. 200 personer årligt. Indvandring med afsæt i en opholdstilladelse til arbejde, uddannelse eller andet er også repræsenteret blandt ikke-vestlige indvandrere. Herudover ses et relativt stort antal familiesammenføringer til andre grundlag end flygtningestatus. Indvandring med asylgrundlag og indvandring baseret på en tilladelse vedrørende familiesammenføring til flygtninge varierer betydeligt over tid. Antallet af indvandring med disse grundlag toppede senest i 2015 og har senest været aftagende.

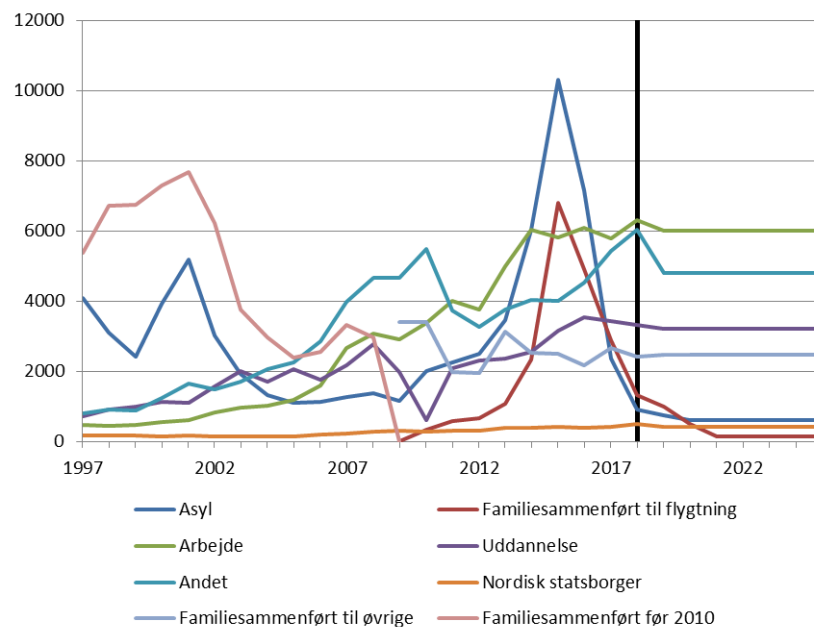
Fremskrivningen af bruttoindvandringen er i udgangspunktet baseret på en videreførelse af det gennemsnitlige niveau for hvert enkelt opholdsgrundlag i perioden 2014-2018. Køns- og aldersstrukturen er dog baseret på det gennemsnitlige mønster i de seneste tre år. Fremskrivningen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge afviger dog fra dette princip. For asylområdet er fremskrivningen baseret på Udlændingestyrelsens seneste vurdering for antallet af

² Det ses bl.a. at udvandringstilbøjeligheden for personer indvandret i perioden 1997-2000 er relativt ensartet på tværs af opholdsgrundlag.

³ For nærmere information henvises til afsnit 1.8 i publikationen Danmarks Statistik: "Indvandrere i Danmark 2018". Bemærk, at familiesammenføring i befolkningsfremskrivningen er nuanceret på familiesammenføring til hhv. flygtninge og øvrige grundlag. Denne nuancering kan dog kun laves for familiesammenføringer fra og med 2010.

flygtninge, der skal boligplaceres i kommunerne i 2019 og 2020. Således forventes 750 flygtninge i 2019 og 600 i 2020⁴. Niveauet fastholdes på de 600 personer fra og med 2020. Omfanget af familiesammenføring til flygtninge er på sigt antaget at knytte sig til indstrømningen af indvandrere til asylområdet. En foreløbig registerundersøgelse klarlægger, at mere end 85 pct. af de familiesammenførte, der pr. 1. januar deler adresse med en person med asylstatus er indvandret inden for tre år efter personen med asylstatus er indvandret. Det vurderes derfor rimeligt, at skønnet for det fremtidige indvandringsomfang er knyttet til strømmen frem for bestanden af flygtninge⁵. Antallet, der indvandrer som familiesammenførte til flygtninge er i 2019 og 2020 vurderet til hhv. 1.000 og 500 personer. For de efterfølgende år antages omfanget at være ca. 150 personer årligt svarende til, at forholdet mellem indvandringen af familiesammenførte til flygtninge og flygtninge på sigt svarer til det indbyrdes historiske forhold i perioden 2010-2013. Det er herudover antaget, at indvandring af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i fremskrivningen kun er begrænset til gruppen bestående af indvandrere fra ikke-vestlige lande. Dette er begrundet med en meget lille historisk indvandring til de tilsvarende grupper med vestlig oprindelse.

Figur 1. Udviklingen i bruttoindvandringen for ikke-vestlige indvandrere uden dansk statsborgerskab fordelt på opholdsgrundlag, historisk og fremskrevet

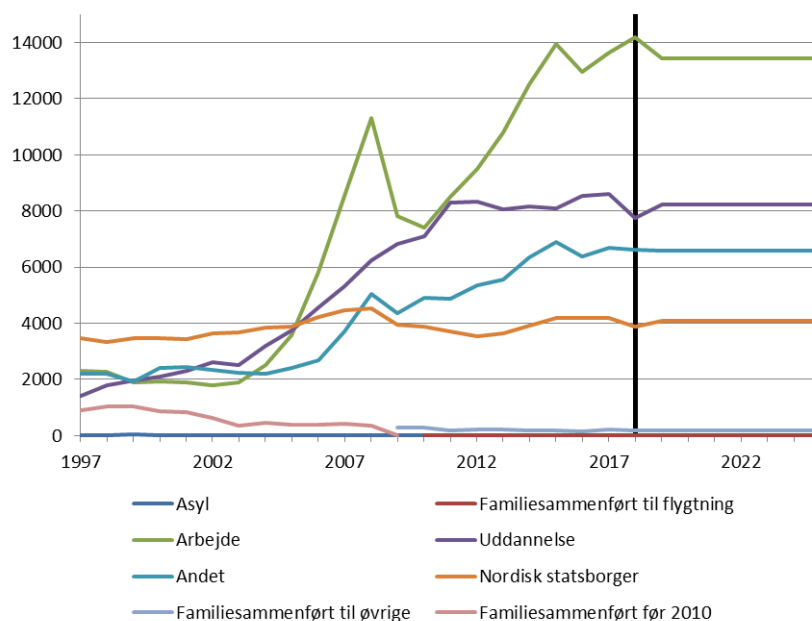
Anm. Den lodrette akse angiver det sidste historiske år 2018.

Kilde: Datagrundlag til Befolkningsfremskrivning 2019 fra Danmarks Statistik og Befolkningsfremskrivning 2019.

⁴ <https://www.nyidanmark.dk/da/Nyheder/2019/04/Landstallet-for-2020>

⁵ Hvis der er flere flygtninge i en husstand ses på forskellen i opholdstid til den sidste indrejse. Man kender ikke referencepersonen til den familiesammenførte. Således kan ikke klarlægges om indrejse i praksis er sket til den førstankomne flygtning. Herudover kan familiesammenførte i egen husstand ikke henføres til en herboende flygtning. I udgangspunktet er det kun i særlige tilfælde, at det er muligt at få familiesammenføring inden for 3 år, jf. <https://www.nyidanmark.dk/da/Ord-og-begreber/US/Familie/Familiesammenf%C3%B8ring-til-personer-med-midlertidig-beskyttelsesstatus>, hvorfor den indbyrdes relation mellem familiesammenførte og personer med asylstatus bør granskes nærmere. Familiesammenføring til øvrige opholdsgrundlag er baseret på et 5 års gennemsnit af de historiske tendenser og således ikke knyttet til hverken herboende eller netop indvandrede. Rimeligheden i dette kan med også med fordel afsøges yderligere.

Figur 2. Udviklingen i bruttoindvandringen for vestlige indvandrere uden dansk statsborgerskab fordelt på opholdsgrundlag, historisk og fremskrevet

Anm. Den lodrette akse angiver det sidste historiske år 2018.

Kilde: Datagrundlag til Befolkningsfremskrivning 2019 fra Danmarks Statistik og Befolkningsfremskrivning 2019.

Befolkningsfremskrivning på regionalt niveau

Danmarks Statistik har siden fremskrivningen i 2016 fordelt af flygtninge på den udmeldte visiteringskvote på kommuner.

De 750 forventede flygtninge i 2019 fordeles proportionalt som udmeldte kommunekvoter med køn og aldersfordeling som gennemsnittet af indvandrede flygtninge i årene 2015-2018. De 600 forventede flygtninge i 2020 fordeles med samme køn og aldersfordeling proportionalt med visiteringskvoterne for 2018.

Tilflytning og indvandring ekskl. flygtninge og familiesammenførte fordeles til landsdele efter en nøgle svarende til landsdelens andel af den samlede tilflytning – opdelt på køn og alder – i årene 2015-2018 fratrukket tilflyttede flygtninge. I praksis fratrækkes i alt 750 i 2019 og 600 i 2020 – med køn og alder bestemt som beskrevet ovenfor – ud af den samlede population af tilflytninger/indvandring til landsdele, der fordeles ifølge fordelingsnøglen. Flygtninge tillægges efterfølgende.

Fordelingen på kommuner gennemføres på tilsvarende vis. I fremskrivningen fra 2021 og frem fordeles ingen flygtninge efter særskilte nøgler.

Kommunekode	Kommunenavn	Kommunekvoter for 2019 (antal ved landstal 1000) *	Kommunekvoter for 2019 (antal ved landstal 750) **
101	København	127	95
147	Frederiksberg	24	18
151	Ballerup	0	0
153	Brøndby	0	0
155	Dragør	4	3
157	Gentofte	18	14
159	Gladsaxe	11	8
161	Glostrup	0	0
163	Herlev	3	2
165	Albertslund	0	0
167	Hvidovre	8	6
169	Taastrup	0	0
173	Taarbæk	9	7
175	Rødovre	3	2
183	Ishøj	0	0
185	Tårnby	0	0
187	Vallensbæk	1	1
190	Furesø	10	8
201	Allerød	4	3
210	Fredensborg	5	4
217	Helsingør	0	0
219	Hillerød	10	8
223	Hørsholm	10	8
230	Rudersdal	13	10
240	Egedal	9	7
250	Frederikssund	16	12
260	Halsnæs	0	0
270	Gribskov	1	1
400	Bornholm	2	2
Region Hovedstaden I alt		288	216
253	Greve	10	8
259	Køge	0	0
265	Roskilde	21	16
269	Solrød	12	9
306	Odsherred	8	6
316	Holbæk	4	3
320	Faxe	5	4
326	Kalundborg	0	0
329	Ringsted	6	5
330	Slagelse	18	14
336	Stevns	10	8
340	Sorø	17	13
350	Lejre	7	5
360	Lolland	0	0
370	Næstved	0	0
376	Guldborgsund	0	0
390	Vordingborg	7	5
Region Sjælland I alt		125	94

Kommunekode	Kommunenavn	Kommunekvoter for 2019 (antal ved landstal 1000) *	Kommunekvoter for 2019 (antal ved landstal 750) **
410	Middelfart	6	5
420	Assens	16	12
430	Midtfyn	32	24
440	Kerteminde	1	1
450	Nyborg	15	11
461	Odense	20	15
479	Svendborg	0	0
480	Nordfyns	0	0
482	Langeland	0	0
492	Ærø	3	2
510	Haderslev	25	19
530	Billund	12	9
540	Sønderborg	12	9
550	Tønder	11	8
561	Esbjerg	31	23
563	Fanø	0	0
573	Varde	12	9
575	Vejen	10	8
580	Aabenraa	24	18
607	Fredericia	0	0
621	Kolding	2	2
630	Vejle	28	21
Region Syddanmark	I alt	260	195
615	Horsens	33	25
657	Herning	28	21
661	Holstebro	12	9
665	Lemvig	0	0
671	Struer	5	4
706	Syddjurs	7	5
707	Norddjurs	0	0
710	Favrskov	4	3
727	Odder	0	0
730	Randers	11	8
740	Silkeborg	30	23
741	Samsø	0	0
746	Skanderborg	11	8
751	Århus	49	37
756	Brande	7	5
760	Skjern	25	19
766	Hedensted	11	8
779	Skive	4	3
791	Viborg	13	10
Region Midtjylland	I alt	250	188
773	Morsø	6	5
787	Thisted	9	7
810	Brønderslev	11	8
813	Frederikshavn	27	20
820	Vesthimmerland	7	5
825	Læsø	0	0
840	Rebild	0	0
846	Mariagerfjord	14	11
849	Jammerbugt	0	0
851	Aalborg	3	2
860	Hjørring	0	0
Region Nordjylland	I alt	77	58
Danmark	I alt	1000	750

* Kilde: Udlændingestyrelsen, brev af 28. september 2018, Sagsnr. 18/081832

** Kilde: Udlændingestyrelsen, brev af 30. april 2019, Sagsnr. 19/084882